

Nói đến dân chủ, không thể không nghĩ đến mô hình dân chủ. Để tìm mô hình dân chủ, cho đến nay, có hai cách chính: dựa trên thực tế và dựa trên thuyết.

Phản Iran đòi dân chủ

Dân chủ kiểu cộng sản (thực sự là cộng sản chứ không phải là chủ nghĩa xã hội hoặc trên thực tế quá đáng sang chủ nghĩa xã hội), đó, mới người làm theo năng lực và hưởng theo nhu cầu, không có người bóc lột và người bị bóc lột, không có giai cấp thống trị và giai cấp bị trị, như Karl Marx từng viết, chứ là một thực tế. Trong thực tế. Và vĩnh viễn chủ là thực tế.

Dựa trên thuyết, nhìn quanh trên thế giới, người ta có thể chọn một trong các mô hình dân chủ có sẵn, từ Mô hình châu Âu. Đó là những hiện thực. Sự thật thực tế. Là kết quả của quá trình tranh đấu và xây dựng của nhân loại trong nhiều thế kỷ, thậm chí, nhiều thiên niên kỷ, từ những thực tế và phán đoán của các nhà hiền triết Hy Lạp thời cổ đại, cách đây đã trên hai ngàn năm.

Những nhìn vào các mô hình dân chủ trên thế giới, người ta thấy gì? – Thấy cụ thể những thành tựu lớn những bất toàn. Những người ủng hộ dân chủ thường nhìn vào các thành tựu còn những người chống lại dân chủ thì nhìn vào khía cạnh bất toàn.

Mà bất toàn lại dễ dãi. Nếu đi sâu xem là dân chủ nhất thì gì thì Mỹ cũng dễ dàng hơn bất toàn. Dân chủ, trên nguyên tắc, là quyền lợi của nhân dân. Nhưng quyền lợi của ai, thành thực mà nói, đâu cũng dễ dàng gì. Đã đành người dân có quyền và bầu cử. Nhưng khi nắm quyền, ai cũng biết, cần vô số điếu tu khôn mà chỉ có một thiêu u số mới có. Bầu cử thì rõ ràng rồi, công dân trở nên thành nào cũng làm được. Nhưng bầu xong thì sao? Dĩ nhiên dân chúng vẫn có thể kiểm soát chính quyền bằng nhiều biện pháp. Xu hướng dễ dàng bầu tình. Vì thế thì kiểm soát. Gặp gặp các dân bầu và nghị sĩ. Vẫn dễ dàng báo chí. Không ai cấm cản. Nhưng còn hiểu qu? Không thể liên quan đến báo là nhiều. Hiểu hiểu các quy tắc để quản trị nhà chính phủ để được tiến hành ở đâu đó, trong im lặng, để áp dụng các nhóm quyền lợi khác nhau, trong đó, dân chúng, nhưng người bình thường, làm ăn cần mẫn và đóng thuế đều đặn, chỉ là một yếu tố nhỏ. Cần nhớ.

Một trong những sự kiện lớn nhất của dân chủ là truyền thông. Nhưng càng ngày truyền thông càng được tập trung. Những cái nào cũng có vô số các cơ quan truyền thông khác nhau, từ truyền thanh đến truyền hình và báo in. Mới sáng, mắt nhắm bịt tờ báo khác nhau, chúng ta đã từng nghe được những tiếng nói khác nhau và được tiếp xúc với nhau. Không phải. Phần lớn các tờ báo cũng như các cơ quan truyền thông lấy được nằm trong tay một số đại công ty nhất định.

Tại Úc, chúng ta, hiểu hiểu một số các báo tin phân phát và truyền đi từ một kênh thông tin trong ngày đều xuất phát từ một tổ chức duy nhất: Australian Associated Press và được hình thành từ báo công ty chính: News Limited (của Rupert Murdoch), John Fairfax Holdings, West Australian Newspapers và Harris Group (trong đó hai công ty đều chi m và trí chủ yếu). Trong các tờ nhất báo nổi tiếng của Úc, các tờ The Australian, Herald Sun, Telegraph Mirror, Courier Mail, Advertiser, West Australian và Hobart Mercury là thuộc gia đình Murdoch; các tờ Sydney Morning Herald, The Age và Financial Review là thuộc Fairfax. Trong khi các tờ báo giữ trí như Women's Day, Women's Weekly, Cleo, Cosmopolitan, New Weekly, Dolly, House & Garden, People, The Bulletin thì lại thuộc gia đình Packer.

Mỹ, hiểu hiểu các báo tin được một hình thức mà người dân được nghe, nhìn và được mọi ngày đều xuất phát từ sáu đại công ty truyền thông: Time Warner, Walt Disney, Viacom, Rupert Murdoch's News Corp., CBS Corporation và NBC Universal. Một đại công ty có vốn liên kết hàng mấy trăm tờ đô la, quần lý nhiều cơ sở truyền thông thuộc nhiều loại hình và được nhiều tên thường gọi khác nhau, từ truyền hình đến truyền thanh, báo in, tạp chí, phim ảnh, v.v... Không ai có thể tranh được ảnh hưởng của họ.

Đó là chưa kể các nhóm vẫn dễ dàng âm thầm có ảnh hưởng sâu sắc đến các cơ quan truyền thông và hiểu hiểu chính trị, góp phần quyết định phần lớn các chính sách của chính phủ.

Tuy nhiên, dù vậy, cũng không thể nói các đßi công ty hay các nhóm vßn đßng này cßp đßt toàn bß quyßn làm chß cßa ngßi dßn. Không ai giành đßc quyßn bß phißu cßa mßi ngßi. Và không có lá phißu nào hßn lá phißu nào. Mßi lá phißu mang theo nó nhßng nguyßn vßng và nhu cßu riêng. Chính vì vậy, trong các cußc bßu cß, nhßu lúc ßng cß viên đßc sß ßng hß nhißt tình cßa các đßi công ty truyßn thông vßn có thß thua.

ßnh hßng cßa các đßi công ty truyßn thông và các nhóm vßn đßng chính trß, do đß, chß hßn chß dßn chß nhßng lßi không tiêu đißt đßc dßn chß. Chúng làm cho dßn chß không hoàn hßo nhß ßc mß cßa nhßng ngßi sáng lßp và nguyßn vßng cßa nhßng ngßi dßn bình thßng.

Nhßng bßt chßp nhßng bßt toàn ßy, so vßi các nßc phi dßn chß, các nßc dßn chß vßn có nhßu ßu đißm và ßu thß rõ ràng. ß các nßc dßn chß, ngßi ta có thß ßnh hßng lên dßn chúng, nhßng không ai có thß quay lßng hßn lßi vßi hß. Tißng nói cßa ngßi dßn, ngoài các cußc bßu cß, tuy không phßi là yßu tß quyßt đßnh nhßng ngßi ta không thß không lßng nghe. Và không ai dám chà đßp lên dßn chúng.

Dßn chß không bßo đßm sßc mßnh công dßn cßa mßi ngßi. Nhßng ít nhßt nó bßo đßm tß thß làm ngßi cßa mßi ngßi. Nó không bißn ngßi ta thành súc vßt. Cũng không thß bßt bußc ai phßi quß gßi.

Đß đành ngßi ta cßn phßi làm nhßu đißu đß hßn chß cũng nhß gißm thißu nhßng bßt toàn cßa dßn chß. Nhßng trong lúc chß đßi, không nên so sánh các chß đß dßn chß hißn nay vßi mß hình lý tßng cßa nó. Mà hãy so sánh vßi các chß đß đßc tài.

Nhß so sánh vßi Vißt Nam bây giß, chßng hßn.